

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

Director: **DEM. I DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE :

TR. ALEXANDRESCU Avocat. Fost Magistrat Pro-de- canul Trib. Ilfov	ALEX. CERBAN Profesor la Facultatea de Drept, București	IOSEF G. COHEN Avocat	GR. CONDURATU Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat	N. JAC CONSTANTINESCU Consilier la Curtea de Apel din București
RÈNÈ DÈMOGUE Profesor la Facultatea de Drept din Paris	V. DONGOROZ Dr. în Drept din Buc. Avocat	CONSTANT IONESCU Avocat, al Statului. Doctor și Laureat în Drept Paris	ALFRED JUVARA Profesor Universitar Avocat	Dr. ȘT. LADAY Fost Magistrat jurisconsult în Cluj
C. SIPSOM Profesor la Facultatea de Drept, București	C. STOEANOVICI Dr. în Drept din Paris Avocat	GR. TRANCU-IAȘI Fost Ministru al Muncii Avocat	P. VASILESCU Profesor Universitar Avocat	AL. VELESCU Dr. în Drept din Buc. Avocat
				I. GR. PERIȚEANU Avocat
				ALBERT WAHL Profesor la Facultatea de Drept din Paris

Secretar de redacție: **E. C. DECUSARĂ**, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare.

Membrii corespondenți pentru Paris: **EDOUARD LEVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris.

Membrii corespondenți pentru Polonia: **EMIL ST. RAPPAPORT**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia.

ABONAMENTUL

Un an p. B-ci, Case com., Autorit. 1400 lei
„ Avocați . . . . . 1000 „
„ Magistrati . . . . . 800 „
6 luni prețul de sus pe jumătate

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

În lunile Iulie și August
Apare odată la două săptămâni

Abonamentele se plătesc totdeauna înaint.

Redacția și Administrația
București, Strada Artei Nr. 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON 13/29

S U M A R

— Conferința a 6-a de Drept Internațional privat dela Haga. Raport către Ministerul Afacerilor străine (Urmare) de Prof. Alfred Juvara;

— Drept Aerian (urmare) de Gr. L. Trancu-Iași, fost ministru;

— Observațiuni asupra Proiectului de Cod Penal Român (urmare) de Vintilă Dongoroz;

JURISPRUDENȚA :

— Curtea de Casație s. I: *Constantin Bacalbașa cu N. Povică și Dr. Em. Bonteanu* (Chirii. Prolungire motivată de calitatea persoanelor ce stau împreună cu titularul contractului. Sporul se fixează după coeficientul prevăzut de lege pentru titular, nu pentru persoana din familie care a motivat prelungirea. Spor fixat automat. Neachitare Operarea pactului comisoriu).

— Trib. Ilfov secția I civ. cor.: *I. Iordăchescu cu Albert Otuțescu* (Chirii. Prolungire motivată de calitatea persoanelor ce stau cu titularul contractului. Sporul se fixează după coeficientul prevăzut de lege pentru titular iar nu pentru persoana din familie care a motivat prelungirea. Spor fixat automat).

— Tribunalul Cahul: *P. I. P. cu D. S. C.* (Introducerea Procedurii civile române în Basarabia alături de Legea notarială rusă. Cine investeste cu formula executorie actele notariale de cumpărări imobiliare? Abrogarea în totul a Pr. civ. ruse. Art. 75 Pr. civ. de leg. aut. actelor și 161¹ Pr. civ. rusă), cu o Notă de L. Harcu.

Conferința a 6-a de Drept Internațional Privat de la Haga

Raport către Ministerul Afacerilor străine*)

Odată principiile stabilite, urma să le aplicăm și să complectăm textul convențiilor existente care nu se ocupase nici de chestiunea apatrizilor nici de aceea a indivizilor cu mai multe naționalități, și am început cu convenția de la 1902, asupra căsătoriei care la art 1 spune că:

„dreptul de a contracta căsătorie este regulat după

„legea națională a fiecăruia dintre viitorii soți, afară numai dacă veri o dispozițiune a acestei legi nu se refera în mod expres la o altă lege”... la care s'a adăugat 3 alineate :

„Dacă unul din viitorii soți este apatriad (1), va fi considerată ca legea sa națională, în sensul dispozițiilor prezentei convențiuni, legea reședinței sale obicinuite, sau în lipsa unei reședințe obicinuite, legea reședinței sale din momentul celebrării căsătoriei. (2)

„Dacă unul din viitorii soți (3) are mai multe naționalități, va fi considerat ca legea sa națională, în sensul dispozițiilor prezentei convențiuni, cea dintre legile sale naționale care este în același timp, legea locului reședinței sale obicinuite; în lipsa unei reședințe obicinuite, cea dintre legile sale naționale care este în același timp legea locului reședinței sale din momentul celebrării căsătoriei(4; „dacă nu are reședința în nici unul din Statele, a căror resortisant este, este suficient ca dreptul de a contracta căsătoria, să îi fie recunoscut de una din legile sale naționale.

„Totuși, când căsătoria urmează să fie celebrată în unul din Statele a cărui național este, Statul acesta are facultatea să-i aplice în mod exclusiv, legea sa proprie, ori care ar fi locul de reședință

1) Sau chiar amândoi.

2) Care se confundă de fapt cu legea locului unde se celebrează căsătoria.

3) Sau amândoi.

4) Care nu trebuie confundat cu legea locului unde se celebrează căsătoria, de oarece este vorba aci de un individ care se căsătorește într'un Stat contractant „tiers” și de reședință în unul din cele două State cari îl reclamă drept național al lor.

„și căsătoria astfel celebrată, va fi considerată valabilă în toate Statele celelalte”.

La art. 8 al convenției din 1902:

„Convențiunea prezintă se aplică numai pentru „căsătoriile celebrate pe teritoriul Statelor contractante când cel puțin unul dintre soți este național „al unuia dintre aceste State” se adaugă fraza următoare: „sau este un apatrid care ține de unul din „aceste State în virtutea art. 1 aliniatul 2”.

Ideile noi din aceste texte sunt următoarele: a) domiciliul preconizat de doctrină dispăre și este înlocuit cu reședința de-adreptul; b) Statul care reclamă ca național al său, pe individul cu mai multe naționalități, nu este obligat, așa după cum se credea până astăzi, să îi aplice dispozițiunile legilor sale, când căsătoria are loc pe teritoriul său, ci poate să aplice legea națională a celui alt Stat, când aceasta este mai favorabilă căsătoriei; c) cel alt Stat interesat este obligat să recunoască drept bună, căsătoria astfel celebrată, pe când doctrina toată îi dădea voie să o considere ca nulă și fără efect, deoarece individul despre care este vorba este numai naționalul său, independent de faptul că el mai e reclamat și de alte State. Textul nu spune dacă aceste două State interesate, care reclamă pe individ, sunt ținute să considere ca bună căsătoria contractată într'un Stat desinteresat (tiers) cu observația regulilor din al. 2, dar aceasta a fost intenția comitetului de redacțiune care rezultă până la evidență din alineatul al 3-lea, căci dacă unul din cele două State interesate, este obligat să recunoască drept bună căsătoria celebrată în cel alt Stat interesat, cu aplicarea dispozițiilor acestei din urmă legi, adică chiar în cazul când individul nu și-ar fi avut reședința în Statul pe teritoriul căruia s'a căsătorit „a fortiori” amândouă Statele interesate vor trebui să considere drept bună căsătoria celebrată într'un Stat desinteresat cu respectarea condițiilor alineatului 2. d) Regula alineatului 2 fiind o soluție practică și echitabilă, ea se va aplica chiar în cazul când Statele care reclamă pe individ, ca pe un național al lor, nu fac parte dintre acelea care au iscălit convenția de la 1902.

Trebue observat și chestiunea merită toată atențiunea, că teoria retrimeterei (théorie du renvoi) consacrată de vechiul art. 1 al convenției din 1902, condamnată de o mare parte din doctrină și care nu a mai fost reprodusă de celelalte convențiuni, nu a fost reprodusă nici de noi în textele adăugate, de unde rezultă că judecătorul va aplica legile indicate în alineatele 2 și 3, fără ca să se ocupe dacă aceste legi, conțin sau nu o retrimetere la alte legi. Eu am cerut în Comitetul de redacție ca noile texte să facă mențiune despre intențiunea aceasta a noastră, dar mi s'a răspuns că nu poate să fie vorba de a generaliza această teorie, care constituie chiar în vechiul text o excepție la principiu și ca atare ea nu poate să joace în noile texte, decât numai dacă am fi spus-

în mod expres. Ori cum ar fi lucrurile, persist să cred că mai bine ar fi fost să punem capăt unei controverse posibile și de aceea țin să fac declarație că în intenția noastră, a comitetului a fost să nu reproducem în noile alineate, excepția vechiului art. 1 „în fine”.

La articolul 8 nu era nevoie să vorbim și despre dubli naționali, căci aceștia sunt naționali Statelor contractante, ba chiar a mai multora în același timp; apatrizii din contră nu erau cuprinși în vechiul text care vorbește numai de naționali (resortisanți spune textul francez) și prin urmare trebuiau introduși.

* * *

Convenția de la 1905 regulează conflictele de legi relative la drepturile și îndatoririle soților, atât în ce privește raporturile lor personale cât și în ce privește, bunurile și nu se ocupă decât numai de situațiunea, singură normală pe vremea aceea, a soților cari au o singură naționalitate, din cauză că soția capătă aproape în totdeauna, prin căsătorie, naționalitatea bărbatului. Astăzi sunt multe legi cari permit soției să-și păstreze naționalitatea ei de origine, atunci când se căsătorește cu un străin și este mai mult ca sigur că aceste legi se vor înmulți; situațiunea apatrizilor și a indivizilor cu mai multe naționalități, nu a fost încă regulată prin tratate internaționale, așa că conferința urma să introducă texte noi cari să reguleze situația soților cu naționalități deosebite încă din momentul contractării căsătoriei, a apatrizilor și a indivizilor cu două sau mai multe naționalități.

Nu putea nimeni să creadă că drepturile și îndatoririle personale care decurg pentru soți din căsătorie pot să fie guvernate în acelaș timp de două legi contradictorii și de aceea toată lumea s'a pus repede de acord și s'a hotărât că aceste drepturi și îndatoriri să fie guvernate de legea bărbatului singură ori care ar fi dispozițiunile legii femeiei asupra acestui punct și pentru a nu lăsa pe aceasta din urmă fără nici o protecție, s'a admis că legea despre care este vorba, este aceea a bărbatului din momentul celebrării căsătoriei, pe care femeia o cunoaște, căreia a înles să se supună și care rămâne singură competentă chiar în cazul când bărbatul a schimbat mai târziu de naționalitate și prin urmare și de lege.

Aceasta este de altfel soluția convenției de la 1905 pentru cazul când unul din soți își schimbă singur naționalitatea în timpul căsătoriei și alineatul 2 a art. 9 spune că în această situație drepturile și îndatoririle soților vor fi guvernate de ultima lor lege comună, adică în mod normal de legea bărbatului din momentul celebrării căsătoriei, care a devenit astfel și legea soției, sau cu alte cuvinte, legea lor comună națională.

Comisia nu s'a putut gândi la toate situațiunile posibile și rău a făcut. Dacă presupunem că soții despre cari este vorba mai sus, își schimbă fiecare națio-

nalitatea pe care o aveau în momentul celebrării căsătoriei, fără însă ca ei să dobândească una singură în acelaș timp, drepturile și îndatoririle lor personale vor continua să fie guvernate de legea națională a bărbatului din momentul căsătoriei; de asemenea nu poate să fie nici o dificultate în cazul când femeia capătă mai târziu, naționalitatea bărbatului, căci atunci intrăm în vechile texte ale convențiunii. Ce se întâmplă însă dacă soții dobândesc în timpul căsătoriei, o naționalitate comună, dar alta decât aceea pe care o avea bărbatul în momentul celebrării, și apoi schimbă iarăși de naționalitate căpătând fie care una diferită: raporturile personale ale soților vor fi ele guvernate de legea națională a bărbatului din momentul căsătoriei, așa după cum se prevede în noul text propus de comisiune, s'au de ultima lor lege comună, așa după cum spune art. 9 al. 2 al convenției din 1905?

Nu încapă nici o îndoială pentru mine că trebuie să aplicăm acest din urmă text, pentru bunul motiv ca intenția Comisiunii a fost să găsească o soluțiune pentru soții cari nu au avut nici un singur moment o naționalitate comună și cari din această cauză nu puteau intra în textele convențiunii existente; de îndată ce însă, soții printr'o întâmplare oareșicare, dobândesc o naționalitate comună oricare ar fi ea, ei intră în textele vechi „de plano” și vor fi guvernați de aceste texte, adică de al. 2 al articolului 9.

Art. 4 al convențiunii din 1905 prevede cazul legislațiunilor cari permit facerea unei convențiuni matrimoniale, chiar în timpul căsătoriei, sau numai modificarea convențiunii făcute mai înainte și decide că singură legea națională a soților va regula această chestiune cu obligația însă pentru această lege să respecte drepturile terților.

Dacă soții însă n'au aceeași naționalitate, fiindcă nu au avut-o niciodată, Comisia a hotărât ca această chestiune să fie guvernată de legea bărbatului singură pentru aceleași motive pentru care a supus acestei legi, raporturile persoanele care decurg pentru soți din căsătorie, așa că legea bărbatului înlocuiește în cazul nostru, legea națională comună din art. 4, dar nu legea bărbatului din momentul celebrării căsătoriei și numai aceasta, așa după cum hotărăște atunci când a fost vorba de raporturile personale, ci legea bărbatului din momentul când vrea să modifice convenția matrimonială, adică chiar legea pe care acest bărbat a dobândit-o înadins în acest scop, așa că femeia este mai rău tratată în cazul acesta decât aceia din vechile texte, adică art. 9 al. 2.

De ce a sacrificat Comisiunea pe această femeie? pentru că spune raportul comitetului de redacțiune, soția se poate apăra singură, căci nu este obligată să consimtă la actele pe care bărbatul i le propune.

Nu apreciez prea mult acest răspuns, dar Comitetul de redacțiune compus din 4 membri lua hotărâri

cu majoritate de voturi, iar Comisiunea a adoptat această soluțiune în unanimitate.

Aceiași formulă întocmai s'a adăugat și art. 5 care ne spune că validitatea contractului de căsătorie precum și efectele sale, este guvernat de legea națională comună a soților, dacă el este făcut în timpul căsătoriei și de legea națională a bărbatului din momentul celebrării, dacă el este făcut înaintea căsătoriei, lege care în practică se confundă cu cea d'întâi de oarece femeia lua în totdeauna naționalitatea bărbatului, sau aproape întotdeauna.

Ajunși la apatrizi, comisia a crezut că poate să facă o simplă aplicare a principiilor stabilite în această materie și să înocuiască legea națională din convenția de la 1905, în toate ipotezele, cu legea reședinței obicinuite s'au fortuite, de unde rezultă că atunci când femeia ia pe un apatrid, independent de faptul că ea este o apatridă la rândul ei sau are o naționalitate sigură, toate efectele acestei căsătorii personale sau cu privire la bunuri, vor fi guvernate de legea bărbatului apatrid, lege care nu are nici un titlu și nu intervine decât numai ca un simplu expedient. Nimic de spus când soția este și ea o apatrită, căci în cazul acesta soții vor avea întotdeauna o lege comună, aceia a locului unde se celebrează căsătoria și atunci soluția comisiunii se impune prin simplitatea ei; soluția devine absurdă, dacă o generalizăm și aplicăm chiar în cazul când femeia care ia un apatrid, are o naționalitate sigură. Scopul convențiunilor este să găsească legi fixe și cunoscute dinainte, cărora să le supună diferitele acte juridice, iar noi am părăsit o lege cunoscută și fixă cum este legea națională a femeiei și supunem efectele actului celui mai important, căsătoria, unei legi impusă de întâmplare și care nu are absolut nici un titlu, cum este legea reședinței fortuite a soțului apatrid, aceasta numai din cauză că am stabilit un principiu în materie de apatridie și altul pentru soții cari nu au aceeași naționalitate, sau mai exact aceeași lege comună. Din momentul în care legea reședinței nu guvernează capacitatea apatridului decât numai cu titlu de simplu expedient, de ce nu am supune efectele căsătoriei unei femei cu naționalitate sigură, care a luat pe un apatrid, legii naționale acesteia, tot cu titlu de expedient? Soluția comisiei care putea să fie primită altă dată când legiuitorii nu se ocupau dacă femeia căsătorită cu un străin, ia sau nu naționalitatea bărbatului și se mulțumeau numai să facă din această căsătorie, un caz de pierdere a naționalității, este inadmisibilă, astăzi când toate legislațiunile se ocupă de aproape de soarta femeiei și îi permite unele să-și păstreze mai înainte naționalitatea ei de origină, chiar în contra dispozițiunilor legii bărbatului. Care a putut să fie intențiunea legiuitorului atunci când a permis femeiei măritare cu un străin, să-și păstreze naționalitatea ei de origină, dacă nu aceia de a proteja pe femeie și ce protecție

mai eficace decât aceia de a considera că femeia va continua să fie guvernată de legile sale naționale într'o materie așa de importantă pentru dânsa ca aceia a căsătoriei. Am susținut aceste idei în comitetul de redacțiune, dar am rămas în minoritate, în sânul Comisiunii nu le-am mai ridicat de oarece iscălisem raportul comitetului de redacție, așa cum se redactase în contra opiniei mele și așa fiind mă credeam obligat, dacă nu să-l susțin, dar cel puțin să tac, căci altfel ar fi trebuit să reluăm lucrurile de la început și să nu mai terminăm niciodată; de altfel delegatul Franciei și al Belgiei, au ridicat aceste chestiuni înaintea Comisiunii, dar nu au avut nici un succes.

Soluția devine și mai puțin serioasă în cazurile prevăzute de art. 4 și 5, când legea bărbatului apatrid singură, legea care se poate schimba cu cea mai mare ușurință, după nevoile cauzei, va guverna convenția matrimonială cu singura restricție a respectului dreptului celor de al treilea.

ALFRED JUVARA

Prof. de drept internațional privat la
Facultatea de drept din Iași

(Va urma)

DREPT AERIAN

(urmare *)

IV.

Dreptul aeronautic

Izvoarele Dreptului aerian. — Definiție. — Libertatea zborului. — Zone prohibite. — Definițiunea aparatelor. — Aeroporturi.

Convențiunea internațională dela Paris din 13 Octombrie 1919, e o aplicare practică a concepției acesteia precum și aceleia de a crea un *jus gentium* privat. Dacă mișcarea pentru creierea unui drept maritim, a unui drept cambiar, a unui drept de obligațiuni comune la toate popoarele, la dreptul aeronautic se găsec condițiuni favorabile pentru că după cum spune profesorul Pietro Cogliolo dela Genova (18), e o ramură nouă de drept și mai ales pentru că zburând în aer cu o viteză extraordinară și trecând în scurt timp din stat în stat e necesar un concept de norme comune.

Dela întâiul congres juridic de aviațiune ținut la Verona în 1910, sub președinția lui Vittorio Scialoja continuând cu Comitetul Juridic Internațional de Aviație (C. J. I. A.) care și-a propus formarea unui cod al aerului, congresele s'au adunat la Paris (1911) Geneva (1912), Frankfurt (1913), Montecarlo în (1921), Praga (1922), Roma 1924, Lyon (1925).

Comitetul Juridic Internațional al Aviației, compus din delegații statelor cari au aderat la convenția dela Paris din 1919 are puterea de a schimba

textele convențiunii. Exemplul unic în lume a unui organ internațional creiator de norme comune pentru toate națiunile aderente.

Conform art. 16, fiecare stat are dreptul de a edicta rezerve și restricțiuni cu privire la transportul comercial al persoanelor și mărfurilor între două puncte ale teritoriului său.

Izvoarele dreptului aerian

Am ajuns prin urmare să stabilim izvoarele dreptului aerian:

I. — Convenția din Paris dela 13 Octombrie 1919 intrată în vigoare la 1922, pe care am ratificat-o și noi.

II. — Codicele aerian al țării respective.

Din nenorocire, dacă multe țări au legiferat navigațiunea aeriană și am putea citi legea italiană din 1923, Codul aerului din Franța (1924), Anglia: Air Navigation Act (1920), Danemarca, Irlanda, Suedia, Belgia, Elveția, Germania, Cehoslovacia, Japonia și chiar Bulgaria în 1925, la noi în țară și din acest punct de vedere am rămas în urmă, neavând nimic legiferat.

III. — Dreptul civil, comercial, maritim, penal, în părțile în care aviațiunea n'are norme speciale, ținându-se seama la noi numai de convenția dela Paris, aviația neavând o lege proprie cuate țări.

IV. — Dreptul comun și principiile generale ale dreptului.

Definiția dreptului aerian

La noi în țară din punct de vedere practic ne slujim numai de convenția dela Paris și de aceia vom trece dar la examinarea acestei convențiuni. Mai înainte însă vom da după profesorul Cogliolo noțiunea dreptului aeronautic (19).

Se înțelege prin *drept aeronautic* totalul normelor de drept public și privat care regulează navigațiunea aeriană și în general mișcarea aeronavelor și altor aparate care circulă în aer în raport cu lucrurile, cu persoanele și cu pământul.

Mișcarea unui *aeromobil* de când pleacă până ce aterisează și navigarea lui în aer liber poate crea numeroase raporturi juridice pentru persoanele și lucrurile transportate, pentru drepturile statului, pentru proprietatea privată de unde pleacă și unde sosește, pentru tot ceia ce se întâmplă în aeromobil.

Toată această materie e regulată de dreptul aeronautic.

Principiul suveranității complete Libertatea zborului

Părțile contractante ale convențiunii din Paris — 1919 — recunosc că fiecare Putere are suveranitatea completă și excesivă pe spațiul atmosferic deasupra teritoriului său.

*) Vezi Nr. 20 și 22 din 1928.

18) Prof. P. Cogliolo, Codice Aeronautico, pag. 21.

19) Prof. Pietro Cogliolo, Codice Aeronautico.

Fiecare stat contractant se angajează însă ca să acorde în timp de pace *aeromobilelor* celorlalte state contractante, libertatea trecerei inofensive deasupra teritoriului său îndeplinindu-se condițiunile stabilite în convenție. (Art. 2 din Convenție).

Zone prohibite

Fiecare stat contractant are dreptul de a interzice pentru motive de ordin militar sau în interesul siguranței publice, zborul pe oare care zon. a teritoriului său.

În acest caz, locul și întinderea zonelor interzise vor fi în mod prealabil aduse la cunoștința publică și vor fi notificate celorlalte state contractante (art. 3).

Orice aeromobil care ar intra în zona interzisă, va fi ținut de îndată ce-și va fi dat seama de aceasta, să dea semnalul de alarmă prevăzut la art. 17 din anexa D. și trebuie să aterizeze în afară de zona interzisă cât mai curând și cât mai aproape posibil pe unul din aerodromurile statului pe care a zburat fără drept.

Definițiunea aparatelor destinate navigațiunii aeriene

În anexa D. a convenției dela Paris, sunt câteva definiții ale aparatelor destinate navigațiunii aeriene.

Cuvântul aeronavă „aéronef” în limba franceză, „aircraft” în englezește și „aeromobile” pe italie-nește, e termenul care cuprinde:

- a) Baloanele captive sau libere cari utilizează gaze mai ușoare decât aerul ca mijloc de plutire, ne având mijloace proprii de propulziune.
- b) Dirijabilele, acele nave cari utilizează gaze mai ușoare decât aerul pentru a se susține în atmosferă, dar cari posedă mijloace proprii de propulziune.
- c) Avioanele cari înseamnă aeroplanele, hidroplanele cari sunt mai grele decât aerul având mijloace proprii de propulziune.

Aeromobilele se împart în:

A) Aeromobile de stat care conf. art. 30 din convențiune sunt:

- a) Aeronavele militare.
- b) Aeronavele afectate în mod exclusiv la serviciul statului ca poștă, vămi, poliție.

B) *Aeromobile civile* care sunt celelalte.

Aeroporturi

Profesorul Cogliolo dă după legea italiană (art. 4), definițiunea aeroportului.

Localitatea de pe pământ sau de pe apă (mare, lac), preparată și determinată la plecarea, aterisajului și staționării aeromobilei.

Natura specială a aeromobilului care aterisează și poate aduce grave daune persoanelor, lucrurilor și în general proprietății particulare, cere ca un ae-

romobil să nu poată ateriza oriunde, ci numai într'un aeroport (art. 31 legea italiană), afară de cazul de aterizare forțată.

Trebuie să luăm tot din legislația italiană (art. 10) distincția între aeroporturile de stat și aeroporturile particulare.

În acea lege se prevede:

- a) Construcția lor trebuie organizată de guvern.
- b) Să fie controlat de autoritate.
- c) Aeroporturile statului *sunt* și cele particulare pot să *fie* declarate opere de utilitate publică.
- d) Nimenea nu poate înălța împrejurul unui aeroport ziduri sau alte construcțiuni decât la anumite distanțe

V.

Naționalitatea aeromobilei

Aeromobile naționale și străine. — Înmatriculare. — Mărci de naționalitate și înmatriculare. — Certificate de navigabilitate. — Registrul și certificatul de înmatriculare. — Aparat de T. F. F.

Ca și în dreptul maritim o caracteristică a dreptului aerian este naționalitatea aeronavei.

Conf. art. 6 al convenției din Paris, nici un stat contractant nu va admite în afară de o convențiune specială și temporară, circulațiunea deasupra teritoriului său a unui aeromobil neposedând naționalitatea unuia din statele contractante.

Aeromobilele au naționalitatea statului în registrele cărui sunt înmatriculate.

Aeromobile naționale și streine

Aeromobilele se mai împart în:

- a) *Naționale* și b) *Streine*, după cum sunt înscrise în registrele aeronautice ale țării noastre sau în registrele altor țări.

Condițiunile de înmatriculare

Aeronavele nu vor fi înscrise în registrele unuia din statele semnatare ale convențiunii decât atunci când aparțin în întregime supușilor acelor state (art. 7 al Convențiunii).

Nici o societate nu poate fi înregistrată ca proprietară de aeronave decât:

- a) Dacă posedă naționalitatea statului în care aeronava o înmatriculată.
- b) Dacă Președintele societății și cele 2/3 cel puțin din consiliu au această naționalitate.

c) Dacă societatea satisface condițiunile, celelalte cari ar putea fi prescrise prin legile zisului stat.

Un aeromobil nu poate fi înscris valabil în mai multe state (art. 8).

Statele vor schimba între ele și vor transmite în fiecare lună prin *Comisiune internațională de navigațiune aeriană*, copii de înscrieri și radiațiuni efectuate în registrele matricole ale lunii precedente.

Orice aeromobil va trebui să poarte o marcă de naționalitate și una de înmatriculare precum și numele și domiciliul proprietarului.

Mărcile de naționalitate și înmatriculare

În tabloul dela anexa A. a convențiunii din 1919 pag. 14 completată cu ultimele decizii ulterioare până la 25 Aprilie 1927, țara noastră va trebui să poarte ca marcă de naționalitate litera:

C

Iar ca marcă de înmatriculare toate combinațiunile făcute cu patru din literile alfabetului având ca primă literă:

R

Grupul complet de cinci litere va fi utilizat ca semnal de chemare (indicator) de câte ori aeronava va avea nevoie să emită sau să primească semnalele făcute cu radiotelegrafia sau prin alt mijloc de comunicație afară de semnalele optice când Codul Morse nu va fi întrebuințat.

Semnalul de apel *radiotelefonice* va fi format în totul sau în parte cu numele proprietarului aeronavei (Companie sau particular), urmat de cele două ultime litere din marca de înmatriculare.

În anexa A. — S. I. § a. sunt toate detaliile cu privire la marcă și la chemări.

(Se va reprezenta tabloul dela pagina 14 al anexelor).

În anexa A. se prevede că orice aeromobil trebuie să aibă fixat în mod aparent la nacelă sau la fuselaj o placă de metal pe care vor fi înscrise numele, pronumele și domiciliul proprietarului și mărcile naționalitate și înmatriculare.

Secțiunea II și III din anexa A. sunt consacrate la pozițiunile mărcilor pe aparate.

Certificat de navigabilitate

Orice aeromobil trebuie să aibe un certificat de navigabilitate liberat și făcut executoriu de statul a cărei naționalitate o posedă aeromobilul (art. 11 Convenție).

Comandantul, piloții, mecanicii și celalt personal de conducere trebuie să aibă brevete de *aptitudine*, și *licențe*, liberate de statul căruia îi aparține aeromobilul.

Aceste certificate trebuie aprobate de Comisiunea Internațională de navigațiune aeriană cu sediul la Paris (art. 13).

Model certificate de navigabilitate

Condițiunile principale cerute pentru eliberarea certificatului de navigabilitate sunt următoarele:

1. Din punctul de vedere al siguranței, aeronava va trebui astfel concepută încât să îndeplinească unele condițiuni minime:

2. O probă satisfăcătoare a calităților reale de zbor ale fiecărui tip de aparat supus unui examen va trebui făcută în zbor și să corespundă unor condițiuni minime. Odată această demonstrație făcută asupra aparatului tip, cele de acelaș tip făcute după acelaș model, vor fi scutite de această probă.

3. Orice aeronavă va trebui să aibă o aprobare de construcție, în ceea ce privește materialul din care se construiește și modul de execuție.

4. Orice aeronavă va trebui să fie prevăzută cu instrumentele necesare unei navigații sigure.

5. Condițiunile minime prevăzute la punctul 1—3 inclusiv vor fi fixate ulterior de Comisiunea Internațională de navigațiune aeriană. Până atunci, fiecare din statele contractante vor fixa singure regulile amănunțite în baza cărora va putea elibera certificate de navigabilitate și la menținerea lor.

Registrul și certificatul de înmatriculare

Conf. art. 10 al Convențiunii fiecare aeromobil va trebui să poarte o marcă de naționalitate precum și o marcă de înmatriculare, precum și numele și domiciliul proprietarului.

Anexa A. arată la § C. stipulațiunile ce trebuie să le cuprindă registrul și certificatul.

În primul loc, o descriere a aeromobilului, apoi trebuie să se indice:

a) Numărul sau orice marcă de identitate dată de constructorul aparatului.

b) Mărcile de înmatriculare și naționalitate de care am vorbit.

c) Portul de ataș al aeromobilului.

d) Numele, pronumele și domiciliul proprietarului, precum și data înmatriculării.

Iată un model de certificat de înmatriculare.

Statul...

Ministerul...

Serviciul...

CERTIFICAT DE INMATRICULARE

No. . . . .

Semnul de naționalitate și matriculare...

1) Tipul și descrierea.

2) Numele și adresa constructorului

3) Numele de serie al constructorului.

4) Numele proprietarului.

5) Domiciliul proprietarului.

6) Naționalitatea proprietarului.

7) Aeroportul obișnuit al aeronavei.

Constatând din declarație că aeronava arătată mai sus nu este imatriculată în alt stat, se certifică prin prezentul, că această aeronavă a fost înscrisă în registrul . . . . . astăzi . . . . . conform convenției asupra reglementării navigației aeriene din 13 Octombrie 1919. Anexa A. și . . . . . și că a primit semnele naționalității de imatriculare.

La . . . . . Data. . . . .

Semnătura.

Aparate de telegrafie fără fir

Nici un aparat de telegrafie fără fir nu va putea funcționa pe aeromobil fără o licență specială.

În ceiace privește aeronava destinată să facă transporturi publice și susceptibile de a primi cel puțin zece persoane, în acest caz trebuie să aibă aparate de telegrafie fără fir (emisiune și recepțiune), modalitățile de funcționare fiind fixate de C. I. N. A.

Această Comisiune va putea în mod ulterior să întindă obligațiunea portului aparatelor T. F. F. la celelalte categorii de aeromobile în condițiunile și după modalitățile ce le va determina (art. 14 Convenție).

GR. L. TRANCU-IAȘI

Post ministru

(Va urma)

OBSERVAȚIUNI

ASUPRA

Proiectului de cod penal român

(urmare *)

Măsurile de siguranță

§ 46. — Disciplinarea măsurilor de siguranță în cadrul codului penal și jurisdicționalizarea lor, preocupă astăzi pe legiuitorii din toate țările. După cum am arătat în *Tratatul Tanoviceanu*, III, p. 729, legiuirile actuale, mai vechi sau mai noi, cunosc și ele atari măsuri cu caracter preventiv, ceiace se cere însă dela viitoarele legiurii este de a disciplina în mod complet și sistematic aceste măsuri.

Spre deosebire de anteproiectul din 1923, proiectul actual a consacrat, așa după cum propusesem și noi (*Tanoviceanu*, III, p. 733) un titlu special pentru măsurile de siguranță.

Cele 8 măsuri de siguranță enumerate în art. 96 din proiect sunt preconizate de aproape unanimitatea autorilor cari admit instituțiunea măsurilor de siguranță.

Singura obiecțiune pe care o facem cu privire la redacțiunea art. 96 este că ar trebui eliminate anumite precizări cari nu-și au locul într'un text enumerativ, mai ales când prin textele următoare se fac pe larg aceleași precizări.

Credem deci că e bine să se elimine din art. 96 la punct 1 cuvintele: *destinat clienților*, la punctul 3: *destinată infractorilor incorigibili*, la punctul 6 se va spune: „în anumite localuri“ eliminându-se: „unde se consumă băuturi spirtoase“, la punctul 8 se va elimina: „condamnaților de naționalitate străină“. Aceleași eliminări se vor face și în titulaturile capitolelor respective.

§ 47. — La art. 97 observăm în primul rând că din cauza redacțiunii defectuoase avem o dispozițiune trunchiată. Textul spune că atunci când se

constată că o crimă sau un delict a fost comis de un dement și dacă acesta este periculos, se va hotărî internarea. Deci ipoteza *nebunului-infractor*. Ori măsura de siguranță din art. 97 nu este destinată numai nebunilor-infractori, ci și *infractorilor-nebuni*, adică acei cari atunci când au săvârșit crima sau delictul nu erau demenți, dar cari au devenit ea atare în cursul urmăririi sau după pronunțarea condemnațiunei.

În al doilea rând ipoteza concepută de proiect a unui dement care este încă dement și chiar periculos, dar față de care se pronunță o hotărâre cu ocaziunea căreia instanța va ordona din oficiu internarea, nici nu este posibilă, fiindcă demenții nu sunt târâți la judecată, față de ei cursul urmăririi este de drept oprit. Se poate concepe o judecată în cazul unei persoane care a fost dementă în momentul comiterii faptului, dar care s'a însănătoșit ulterior (desigur dacă va dovedi că a existat demența va fi apărute de pedeapsă); dar un dement, care e încă dement, nu poate fi dus la judecată, decât doar dacă există îndoială asupra stărei lui și în cazul acesta nu mai poate fi vorba de un dement periculos.

În fine termenul *dement* ni se pare mult prea restrictiv față cu variatele modalități ale alienatiunei mintale.

Propunem deci redacțiunea: „*În cazurile prevăzute de art. 154 și 155, dacă învinuțitul sau condamnatul pentru o faptă calificată crimă sau delict, este din cauza stărei sale de alienațiune mintală periculos pentru ordinea și siguranța publică, tribunalul civil în urma cererei Ministerului Public, va ordona internarea într'un institut anume destinat pentru aceasta sau într'o secție specială a unui ospiciu de alienați.*“

Aliniatul 2 al. art. 97 devine inutil față cu redacțiunea ce o propunem, redacțiune care pune astfel în acord măsura de siguranță din art. 97 cu dispozițiunile din art. 154 și 155 privitoare la nebunii-infractori și la infractorii-nebuni.

Am înlocuit deasemeni cuvintele *ordinea publică sau siguranța persoanelor cu ordinea și siguranța publică*, fiindcă expresiunea *ordine publică* luată izolat are o sferă vastă cuprinzând orice interes juridicește proteguit, dimpotrivă dacă punem această expresiune alături de o alta (ca de ex: *ordine publică și bune moravuri*, sau *ordine publică și siguranța persoanelor*) atunci implicit îi reducem sfera la anumite interese superioare și de ordin general. Deci în textul din proiect prezența expresiunei *siguranța persoanelor* implică că în expresiunea *ordine publică* nu s'ar cuprinde și aceeași siguranță, căci altfel nu s'ar fi mai făcut o precizare inutilă, și dacă în *ordinea publică* nu intră *siguranța persoanelor*, apoi cu un cuvânt mai mult nu va intra *siguranța bunurilor*, deci acestea vor

*) Vezi Nr. 19, 20, 21, 22 și 24 din 1928.

rămâne pe din afară, adică tocmai contrar de ceia-ce se pare că ar fi voit autorii proiectului. De aceea am propus expresiunea *ordine și siguranța publică* fiindcă aceasta visează orice atingere adusă unui interes juridicește ocrotit.

§ 48. — Titulatura capit. I din care face parte art. 97 ne vorbește însă și de case de sănătate, iar în cele 2 articole cari compun acest capitol nici pomeneală de aceste case.

Noi credem că internarea într'o casă de sănătate trebuie să fie rezervată, ca măsura de siguranță, pentru infractorii și condamnații cari fără a fi alienați mintali sunt totuși periculoși ordinei și siguranței publice din cauza unei stări bolnăvicioase.

Cu chipul acesta s'ar diferenția *internare într'o casă de sănătate de așezarea într'un azil*, prima ar fi rezervată celor cari din cauza stărei lor bolnăvicioasă *ar fi periculoși* ordinei și siguranței publice, a doua ar fi destinată așa cum prevede și proiectul recidiviștilor cari tot din cauza stărei lor bolnăvicioasă nu ar fi *capabili de o muncă ordonată și cinstită*; primii au nevoie de un tratament predominant medical, cei de al doilea de un tratament mixt medical și de educare profesională.

Deci ar urma să se adauge în sensul celor de mai sus un aliniat la art. 97.

§ 49. — La art. 98 credem că trebuie suprimată restricțiunea că cererea nu poate fi repetată de cât după un an. Termenii prefixi sunt o plagă pentru dreptul penal, să nu-i mai întindem deci și acolo unde își are cuvântul medicina iar nu represiunea. Să ne închipuim un infractor alienat care crezându-se perfect vindecat face cerere de liberare din ospiciu și i se respinge față cu avizul medicilor. Peste 5-6 luni medicii recunosc că într'adevăr pacientul s'ar vindeca deplin și că deci locul lui nu mai este în ospiciu. Ei bine, ar fi pe cât de nedrept, pe atât de ridicol, ca ex-pacientul nostru să fie nevoit să mai stea 6-7 luni în ospiciu, fiindcă codul penal nu îngăduie repetarea cererei de liberare de cât după un an. Un cod modern trebuie să se ferească de atari chinezării. Singura garanție pentru liberare trebuie să fie avizul medicilor, din moment ce aceștia cred că este momentul a se acorda liberarea ce importă că 2, 3 sau 4 luni înainte fusese respinsă o altă cerere de liberare.

§ 50. — In art. 99 nu putem accepta formula: „*condemnațiuni pentru recidivă*“, căci recidiva nu este o infracțiune pentru ca cineva să poată fi condamnat pentru recidivă. Corect se poate spune că cineva a fost condamnat în stare de recidivă sau cu agravanta recidivei, fiindcă recidiva este o stare care conduce la agravarea pedepsei.

Apoi, nu în urma unei a treia condamnațiuni, ci cu ocaziunea acesteia, trebuie să se pronunțe așezarea în azil.

In fine nu numai intoxicațiunea alcoolică cronică, ci ori și ce altă intoxicațiune cronică (morfină, cocaină, opiu, etc). trebuie să conducă la luarea măsurii de siguranță, când interesele prevențiunii sunt aceleași.

Propunem deci: „*Dacă cu ocaziunea unei a treia condamnațiuni agravată de starea de recidivă criminală sau corecțională, se va socoti că recidivistul din cauza stărei sale bolnăvicioase fizice sau morale sau a unei intoxicațiuni cronice... etc*“.

§ 51. Art. 100 începe și el cu o redacțiune susceptibilă de echivoc. Intr'adevăr se spune: „*In cazurile prevăzute de articolul precedent...*“ Care cazuri? Cazul unei a treia condamnațiune pur și simplu? Sau cazul unei a treia condamnațiune însoțită de constatarea că recidivistul este bolnav sau intoxicat cronic? Sau în fine cazul recidivistului de 3 ori condamnat, însoțit de boală sau intoxicare, plus în capacitatea de a munci ordonat și cinstit?

Noi credem că internarea într'o casă de muncă trebuie să fie rezervată tuturor recidiviștilor declarați incorrigibili, indiferent de starea sănătății lor și de aptitudinile lor de muncă, din contra când această stare a sănătății este cauza incorrigibilității atunci se va recurge la internarea în azil.

De aceea propunem redacțiunea: „*Dacă cu ocaziunea unei a treia condamnațiuni agravată de starea de recidivă, se constată că recidivistul etc...*“

§ 52. — La fine art. 102 se va scrie: *ultimele aliniate* în loc de *ultimul aliniat*, fiindcă în ultimele 2 aliniate ale art. 99 se prevăd formele și condițiunile în care se poate obține încetarea internării.

In art. 99 și 100 în loc de „*tribunalul sau Curtea va putea*“ iar în art. 103 în loc de „*judcătorul va putea*“ ar fi bine să se scrie uniform „*instanța care pronunță condamnațiunea va putea*“ sau „*judcătorii vor putea*“.

La art. 103 alin 3 ar fi bine să se precizeze dacă timpul stat în închisoare în caz de abatere se socotește sau nu în durata interdicțiunii.

§ 53. — Art. 104 începe și el printr'o redacțiune puțin corectă. Mai întâi confiscarea trebuie să intervină nu numai „*în cazul săvârșirii ori cărei infracțiuni*“ ci și în cazul unei tentative; în al doilea rând, nu cu ocaziunea săvârșirii ei cu ocaziunea judecării și stabilirii existenței infracțiunii se dispune confiscarea, până atunci lucrurile confiscabile stau sechestrate legal.

Deci textul ar trebui să înceapă astfel: „*Ori de câte ori judecătorii constată existența unei infracțiuni săvârșite sau încercate, vor dispune prin hotărârea pe care o vor pronunța confiscarea...*“

Tot defectos redactat este și aliniatul: „*Afară de cazurile arătate la art. 162 și 163 confiscarea prevăzută la Nr. 1, 2 și 3... etc*“

Cu alte cuvinte în cazurile din art. 162 și 163 nu

se mai pot confisca obiectele prevăzute la Nr. 1, 2 și 3. Eroare! Numai lucrurile dela No. 1 s'ar putea oarecum admite să fie dispensate de confiscare în zisele cazuri, dimpotrivă lucrurile dela Nr. 2 și 3 trebuiesc să fie confiscate întotdeauna și fără excepție.

Deci redacțiunea aliniatului de care ne ocupăm trebuie modificată în sensul: „Confiscarea lucrurilor prevăzute la Nr. 1 se va putea hotărî chiar în cazul când învinuții vor fi apărați de pedeapsă sau când acțiunea publică nu s'ar putea exercita, dacă judecătorii vor găsi că această măsură este reclamată de un interes al ordinii și siguranței publice”.

„Lucrurile dela Nr. 2 și 3 se vor confisca întotdeauna și fără excepție”.

„Dacă s'a dat o ordonanță sau deciziune de neurmărire, sau dacă acțiunea publică nu poate fi exercitată, confiscarea se va hotărî de către tribunal în camera de consiliu în urma cererii Ministerului Public sau a părții interesate care ar pretinde liberarea acelor lucruri”.

După cum se vede am eliminat mai întâi distincțiunea dintre apărarea de pedeapsă pe baza unei scuze sau unei cauze de neculpabilitate sau stingerea acțiunii publice și apărarea de pedeapsă din cauza așa ziselor fapte justificative, fiindcă în materie de măsuri de siguranță ceia ce interesează și ceia ce justifică atari măsuri este existența unui pericol pentru ordinea și siguranța publică și deci un interes privind prevențiunea iar nu represiunea, așa încât din moment ce există acest interes al prevențiunii puțin importă din ce cauză a fost înlăturată represiunea.

Am eliminat cuvintele: „din orice cauză de împiedicare legală sau de fapt” ca inutile, fiindcă nu se poate concepe și alte cauze care ar putea împiedica acțiunea publică de a fi exercitată; precizarea ar fi avut un sens dacă s'ar fi creiat o limitare, dar din moment ce se admite orice cauză de drept și de fapt, ea devine inutilă.

Am adăugat că lucrurile dela Nr. 2 și 3 se confiscă întotdeauna obligator, fiindcă această confiscare este totdeauna justificată de un interes al prevențiunii.

La ultimul pasagiu am adăugat „sau o deciziune” fiindcă scoaterea de sub urmărire se poate să fie uneori pronunțată de camera de acuzare. Am mai adăugat și cazul când acțiunea publică nu poate fi exercitată (de ex: din cauza morții inculpatului, sau amnestiei, etc.) în care caz tot Tribunalul va decide asupra confiscării.

În fine am adăugat că în ipotezele dela ultimul pasagiu hotărârea asupra confiscării poate fi provocată și de cel care are interes să se decidă odată dacă lucrurile se confiscă sau nu, pentru a le putea ridica în cazul când Tribunalul ar dispune că nu e locul de a se pronunța confiscarea. Această com-

plectare este necesară pentru a nu lăsa pe partea interesată la discuția Ministerului Public care ar putea întârzia să sesizeze Tribunalul.

§ 54. — În art. 105 privitor la confiscarea scrierilor, imprimatelor și desemnurilor, găsim la sfârșitul enumerării un „etc.”, a cărui folosire nu se obișnuiește în materia de redactarea dispozițiilor de drept penal. Propunem deci în locul acestui „etc.” cuvintele: și orice alte producțiuni similare”.

Textul urmează: „cari ar conține elementele unei infracțiuni” ceia ce este desigur o imposibilitate, fiindcă o scriere, un desemn ori imprimat și celelalte, pot cel mult conține elementul material — și acesta pro-parte — al unei infracțiuni, dar nu pot conține celelalte elemente cum ar fi intențiunea și publicitatea, a căror existență este independentă de existența produselor de care ne ocupăm. Deci scrierea, desemnul și c. l. nu pot conține elementele unei infracțiuni, ei pot cel mult conține elemente (arătări, date, imagini, etc.) de natură a conduce la comiterea unei infracțiuni. Propunem deci redacțiunea: „cari prin conținutul lor au servit sau pot servi la săvârșirea unei infracțiuni contra moralei...”

Ultima frază: „vor putea fi din ordinul procurorului oprite a fi vândute sau distribuite, ori confiscate” este în conflict și cu limba românească și cu principiul de drept aferent materiei. „Vor putea fi oprite a fi vândute” nu sună bine! Aici confiscarea este o măsură jurisdicționalizată, încât procurorul nu poate confisca, ci el poate numai ridica scrierile, desemnele, etc., urmând să ceară de la instanța competente pronunțarea confiscării.

Propunem deci ca fraza de care ne ocupăm (modificată bine înțeles), să devină începutul primului aliniat al art. 105, iar nu sfârșitul acestuia, dându-se redacțiunea următoare: „Procurorul va putea omni vinderea sau distribuirea, sau va putea ordona ridicarea: scrierilor de orice fel, imprimatelor... etc.” (urmează textul cu modificările de mai sus).

În schimb procedura din alin. 3 al art. 105 credem că trebuie să fie generalizată în sensul că Procurorul va fi îndatorat în toate cazurile să ceară Tribunalului fie confirmarea interdicțiunii de a vinde sau distribui, fie pronunțarea confiscării scrierilor, desemnurilor sau imprimatelor ridicate. Altfel, ideia de jurisdicționalizarea măsurilor de siguranță, dela care a pornit proiectul, este complet nesocotită.

Față cu generalizarea pe care o propunem va trebui sub formă de al doilea aliniat al art. 105 să se prevadă: „Pentru imprimatele neclandestine, dar care se găsesc în condițiunile aliniatului precedent, nu se va putea ordona decât oprirea vânzării sau distribuiri lor”.

S'a pus și se pune mereu chestiunea dacă con-

fiscarea sau interdicțiunea răspândirii scrierilor sau imprimatelor nu este o măsură contrarie dispozițiilor din Constituțiune (art. 25).

Noi credem că nu! Constituțiunea oprește orice măsură preventivă pentru apariția, vinderea sau distribuția publicațiilor, cu alte cuvinte măsurile de prevențiune *pre-delictuale*, cum ar fi: cenzura, limitarea tirajului, obligația de a înlătura anumii colaboratori sau de a avea toate articolele semnate cu numele reale ale autorilor, impunerea unor anumite oficii de distribuire, limitarea localităților în care distribuția poate avea loc, etc. Aceste măsuri sunt periculoase fiindcă pot prin înlăturarea lor să paralizeze însăși viața unei publicațiuni. Constituțiunea însă nu oprește și nu a putut, credem noi, să oprească măsurile de prevențiune *post-delictuale*, adică acelea cari împiedică ca răul făcut să nu-și producă toate consecințele furtive. Din moment ce o publicațiune a violat legea penală, aducând sau încercând să aducă (în sensul arătat în art. 105 din proiect) o atingere intereselor protegute de legea penală, orice măsură de prevențiune *post-delictuală* devine necesară și legitimă.

De aceea socotim că art. 105 din proiect este perfect constituțional. Toate legiuirile moderne dispun la fel și nu trebuie să uităm că și în aceste legiuiri presa are conferite aceleași garanții ca și la noi.

§ 55. — La art. 106 credem că în loc de: „*tribunalul sau Curtea va putea*“ ar trebui să se scrie „*judecătorii vor putea*“, fiindcă și judecătorii de ocol vor putea pronunța interdicțiunea din acest articol.

Condemnații supuși la măsura de siguranță din art. 106 ar trebui să fie trecuți într-o rubrică specială pe lista bețivilor prevăzute de art. 33 Legea băuturilor spirtoase.

Credem că în loc de închisoarea dela 2 la 6 luni în caz de abatere, ar fi mai nimerit să se prevadă tot o măsură de siguranță și anume internarea din art. 99 pe o durată dela 2-6 luni.

În fine socotim că pentru rațiuni perfect asemănătoare, interdicțiunea de a pătrunde în anumite localități trebuie extinsă și la condamnații cari au săvârșit infracțiuni sub imperiul altor viții, de ex: interdicțiunea de a pătrunde în cluburi, cazinouri, hipodroame, etc. impusă celor ce s'a constatat că au comis infracțiunea împinși de patima jocurilor de noroc; sau interdicțiunea de a pătrunde în localitățile destinate tineretului, la spectacolele zise matinee, pe plâji, etc. impusă celor condamnați pentru atentate și ultragii la bunele moravuri; sau interdicțiunea de a pătrunde pe arenele sportive și a lua parte la joc, impusă celor ce au fost condamnați pentru loviri și răniri grave săvârșite în timpul jocului din cauza temperamentului violent și brutalității lor, și alte situațiuni similare.

S'ar putea deci adăuga ca ultim aliniat la art. 106: „*Interdicțiunea de a pătrunde în anumite localități, a căror gen se va arăta în hotărârea condamnatorie, va putea fi impusă în condițiunile aliniatelor precedente și infractorilor cari au săvârșit un fapt calificat crimă sau delict sub imperiu sau din cauza unui vițiu sau unei puternice pasiuni*“.

Sanctiunea din art. 107 o credem mult prea severă în ceiace privește pedeapsa închisorii; atari abateri trebuie să fie reprimite cu pedepse pecuniare importante, iar la a 3 sau a 4 reiterare cu închiderea localului, fiindcă pe deoparte cel se săvârșește atari abateri nu o face din dispreț față de lege, ci din dorința de a câștiga cu orice risc, iar pe de altă parte sanctiunea trebuie să cază cu mai multă tărie asupra persoanei lovită de interdicțiune.

§ 56. — În principiu interdicțiunea de care se ocupă art. 108 se sprijină pe nevoia de a preîntâmpina pericolul la care s'ar găsi expusă securitatea publică atunci când profesioniștii sau meseriași condamnați pentru fapte săvârșite fie *cu ajutorul profesiei sau meseriei lor, fie din cauza incapacității, nepregătirii sau neconștiinciozității lor*, ar continua totuși să exercite acele profesii sau meserii.

Dacă în prima ipoteză a întrebuirii profesiei sau meseriei pentru a săvârși o infracțiune pronunțarea unei interdicțiuni pe timp mărginit este admisibilă, în schimb în a doua ipoteză a incapacității, nepregătirii sau lipsei de conștiinciozitate, o atare interdicțiune temporară devine un *non sens*, căci este elementar că un profesionist sau un meseriaș incapabil la data condamnării, va fi mai incapabil după 3, 4 sau 10 ani de neexercitarea meseriei și deci pericolul va fi sporit.

Ar trebui deci să se adopte interdicțiunea perpetuă pentru această a doua ipoteză.

În redacțiunea art. 108 alin. 1 trebuie intercalate după cuvântul *nepregătiri* și cuvintele „*sau lipsă de conștiinciozitate*“.

La alin 3 din art. 108 credem că ar trebui adăugat: „*Interdicțiunea își produce efectul dela data când hotărârea condamnatorie a rămas definitivă, durata ei însă va începe să curgă din momentul în care pedeapsa a încetat prin executare sau alt mod de stingere*“.

VINTILA DONGOROZ

(Va urma)

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 21 Octombrie 1927

Președinția d-lui V. TĂTARU, Consilier

Constantin Bacalbașa cu N. Popovici și Dr. Em. Boleanu

Decizia No. 2350

Chirii. Prelungire motivată de calitatea persoanelor ce stau împreună cu titularul contractului. Sporul se fixează după coeficientul prevăzut de lege pentru titu-

lar, nu pentru persoana din familie care a motivat prelungirea contractului. Spor fixat automat. Neachitare. Operarea pactului comisoriu.

1) *In cazul când titularul contractului beneficiază de prelungire pe baza împrejurării că, împreună cu dânsul locuiește o persoană din familie pensionar, sau funcționar, sporul urmează a fi achitat după coeficientul prevăzut de lege pentru titularul contractului, nu pentru persoana din calitatea căreia contractul a fost prelungit.*

2) *Atunci când legea fixează în mod automat calculul chiriei, față cu coeficientul de spor ce ea îl prevede, pactul comisoriu legal, pentru neplata chiriei după aceste norme, operează.*

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză;

Pe d-l avocat N. Papadat din partea recurentului în dezvoltarea motivelor de casare și pe d-l avocat N. Stănescu, din partea intimaiților în combateri.

Deliberând,

Văzând motivul I de casare în cuprinderea următoare:

I. Violarea de lege, exces de putere și greșita interpretare a dispozițiilor art. 13 al. final, combinat cu art. 4 din legea chiriilor din 16 Aprilie 1927.

Intr'adevăr fiind chemat în judecată pentru neplata de chirie în cota stabilită de lege, — am propus în apărare, ca având în familie pe mama mea, pensionară publică și locațiunea fiind prelungită în vederea acestei calități a mamei mele, cota de chirie ce urma a fi plătită proprietarilor, este cea prevăzută de ultimul alin. al art. 13 — adică de 12 ori chiria de bază din 1916, iar nu de 16 ori, stabilită de primul alin. a, pentru celelalte categorii de chiriși.

Prima instanță admitând modul nostru de a vedea, respinge acțiunea ca nefondată: iar tribunalul deși recunoaște în considerentele hotărârii sale — că numai în vederea calității de pensionară a mamei mele, legiuitorul a acordat beneficiul prelungirii pe termen de doi ani, — totuși pretinde că cuantumul sporului trebuie raportat la titularul contractului, iar nu la persoana ocrotită.

Hotărând astfel, Tribunalul comite un învederat exces de putere și dă o greșită interpretare textelor art. 13 comb. cu art. 4, deoarece, din economia legii rezultă, în mod învedere, că ceea ce a preocupat pe legiuitor, a fost de a asigura unei întregi categorii sociale, — continuarea unei locațiuni de fapt, în condițiunile expres prevăzute și pentru cota strict prescrisă, pentru persoanele ocrotite.

Că, într'adevăr, cota de 12 ori chiria de bază din 1916, referitoare la pensionari, — trebuie a fi raportată la toate persoanele ocrotite de lege, — indiferent de situațiunea titularului contractului. — deoarece legea nefăcând nici o distincțiune în această privință, nici interpretul nu poate distinge.

Că, tot astfel, alin. ultim al art. 13, neputând fi interpretat izolat, ci în strânsă legătură cu art. 4 care explică ce anume locațiuni se prelungesc, enumără între acestea și locațiunile pensionarilor, urmează în mod virtual că și cota de spor persoanelor ocrotite, trebuie a fi socotită numai aceea de 12 ori chiria din 1916, stabilită pentru această categorie de persoane.

A adopta soluțiunea Tribunalului, ar fi să se întoarcă o dispozițiune de favoare, contra persoanelor ocrotite, constituind-o în culpă și creind o decădere, acolo unde legea a acordat un beneficiu, ceiace este învederat contra normelor de interpretare.

Având în vedere că prin sentința supusă recursu-

lui, tribunalul a reformat cartea de judecată No. 1991 din 927, a judecătorii ocol I București, și a admis acțiunea intentată de N. Popovici și Maior Dr. Em. Boteanu la 16 Mai modificată apoi la 26 Mai, în contra recurentului Constantin Bacalbașa pentru neplata chiriei pe semestrul Aprilie-Octombrie 1927 în sensul că a ordonat de îndată evacuarea pârâtului din apartamentul ce ocupă în imobilul reclamanților din Strada Uranus No. 44;

Că pentru a constata rezilierea contractului de închiriere intervenit între părți și a decide în consecință evacuarea pârâtului, tribunalul stabilește în fapt și motivează:

Că recurentul Constantin Bacalbașa care nu este funcționar de stat și nici pensionar, deține cu chirie dela intimați un apartament din imobilul din strada Uranus 44 locuind împreună cu mama sa pensionară; că, numitul nedepunând chiria de 16 ori, așa cum prescrie art. 13 al. a. din actuala lege, la termenul stipulat în contract, prin efectul pactului comisor înserat în art. 22 din lege, contractul a fost reziliat de drept; împrejurarea că mama sa e pensionară și deci că plata chiriei înmulțită cu 12 este suficientă, tribunalul o înlătură pe considerațiunea că sporul de 12 ori chiria din 1916, se referă strict la pensionarii debitori, categorie în care recurentul ca titular al contractului nu intră.

Având în vedere că prin motivul I de casare recurentul susține greșita interpretare a art. 13 combinat cu art. 4 din legea chiriilor 1927 și exces de putere, deoarece cota de 12 ori chiria de bază din 1916 trebuia a fi raportată la toate persoanele ocrotite de lege independent de situațiunea titularului contractului.

Considerând că din spiritul atât al legii chiriilor din 1927 cât și acela din 1924, rezultă că în ce privește calcularea sporului s'a avut în vedere situațiunea titularului contractului, indiferent de persoanele care stau împreună cu dânsul și care din cauza calității lor îi dau numai posibilitatea de a beneficia de prelungire.

Că dar în speță, recurentul locuind cu mama sa pensionară, avea dreptul la prelungirea de doi ani, însă era obligat să depună în termen de 16 ori chiria din 1916, căci chiria din 1916 înmulțită cu 12, constituie o plată suficientă numai în ipoteza când însuși pensionara era titulara contractului.

Că așa fiind motivul I de casare devine nefundat.

Văzând motivul II și III de casare:

II. Exces de putere, nemotivare și violarea dispozițiilor art. 1020 și 1021 cod. civ., omisiune esențială și violarea art. 22 din legea chiriilor din 1927.

Am arătat Tribunalului că fiind în nedumerire cu privire la cota de spor acordată de lege, și mai ales că din modul de a argumenta a tribunalului, rezultă, că interpretarea dată textelor este cu totul eronată, sunt gata de a depune diferența de chirie, în cazul în care se va găsi că totuși trebuie să achit de 16 ori chiria deși mama mea este pensionară publică.

Cu alte vorbe, am cerut să se constate, că nu sunt în culpă, deoarece am fost de bună credință în modul de îndeplinire a obligațiunei referitoare la plată, deci prin aplicarea art. 1020, 1021 cod. civ., eram în termen de a exercita această obligațiune, până la darea hotărârii, condiția rezolutorie neputând opera.

Tribunalul se mulțumește a pretinde că este vorba de o eroare de drept, fără a aduce nici o motivare, nici apreciere în fapt, asupra chestiunei ce ridicam și care dacă ar fi fost examinată, putea schimba soluțiunea.

III. Violarea și reaua interpretare a art. I al. a, a art. 2 al. 2, a art. 4, a art. 13 al. e, combinat cu art. 22 din legea pentru prelungirea contractelor de închiriere promulgată la 16 Aprilie 1927, exces de putere și violarea principiului că desființarea contractelor de drept prin efectul pactului comisierii are loc numai în cazul când nu există contestații între părți asupra sumelor sau drepturilor în litigiu.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul impută tribunalului că a comis exces de putere, nemotivare, vioarea art. 1020 și 1021 c. c., omisiune esențială și violarea art. 22 din legea chiriilor arătând că fiind neînfelegeri cu privire la suma care constituie sporul de chirie, trebuia să i se primească plata sumei pretinse deși a fost oferită ulterior.

Considerând că pactul comisierii pentru neplata chiriei la termen fiind expres prevăzută în legea din 1927, textele la care se referă recurentul în aceste motive de casare nu-și au aplicațiunea în cazul de față în care calculul chiriei se face automat în baza legii și în care caz recurentul era dator să cunoască quantumul chiriei datorate proprietarului.

Că dar și motivele II și III de casare sunt nefundate.

Că în asemenea condițiuni, recursul câtă a se respinge ca neîntemeiat.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată Inalta Curte le fixează la 1000 lei.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA I, C. Civ.

Audiența dela 8 Mai 1928

Președinția d-lui ȘTEFAN STOENESCU Judecător

I. Iordăchescu cu Albert Otulescu

Sentința Civilă Nr. 579

Chirii. Prolungire motivată de calitatea persoanelor ce stau cu titularul contractului. Sporul se fixează după coeficientul prevăzut de lege pentru titular, nu pentru persoana din familie care a motivat prelungirea contractului. Spor fixat automat.

Când titularul contractului beneficiază de prelungirea închirierii, pe baza împrejurării că împreună cu dânsul locuiește o persoană din familie funcționar sau pensionar public, sporul de chirie urmează a fi achitat după coeficientul prevăzut de lege pentru titularul contractului iar nu pentru persoana din calitatea căreia contractul a fost prelungit.

Așa dar la un contract prelungit în baza legii din 1927 cu sporul de 16, urmează ca pentru anul 1928 să se plătească sporul de 32 ori, conform legii de prelungire din 1928 care a fixat această cotă.

Tribunalul,

Ascultând pe d-l avocat Ion S. Codreanu din partea reclamantului I. Iordăchescu și pe d-l avocat Petrescu din partea pârâtului Albert Otulescu

Deliberând,

Asupra acțiunii intentată de I. Iordăchescu, proprietar, cu domiciliul ales în strada 13 Septembrie Nr. 50, cu petiția înregistrată la Nr. 14032 din 928, în contra pârâtului Albert Otulescu, domiciliat în strada Isvor Nr. 134 București, prin care cere a se constata de Tribunal că contractul de închiriere vizat de Administrația Financiară a Capitalei la Nr. 42019 din 916 și revizat pentru prelungire la Nr. 5717, pe baza căruia pârâtul Albert Otulescu ține cu chirie imobilul din

București, strada Isvor Nr. 134 fost 116, s'a reziliat deplin drept pe ziua de 23 Aprilie 1928. din culpa pârâtului, pentru că nu a plătit chiria pe semestrul Aprilie 1928 de 32 ori chiria din 1916 conform dispozițiilor art. 4 din legea de prelungirea contractelor de închiriere din 1928, operând astfel atât pactul comisierii expres prevăzut în contractul de închiriere, cât și pactul comisierii legal și a se ordona evacuarea pârâtului de îndată din imobil, cu execuția provizorie și cheltueli de judecată, rezervându-și dreptul la o acțiune în daune pentru costul reparațiilor necesare imobilului și echivalentul chiriei pe primul semestru..

Având în vedere actele și lucrările din dosar și susținerile părților.

Asupra incidentului de incompetență ridicat de pârât:

Având în vedere că pârâtul Albert Otulescu, a susținut că având un fiu ofițer pe Alexandru Otulescu, cu care domiciliază, contractul intervenit între el personal și proprietar a fost prelungit prin legea de prelungirea contractelor de închiriere din 1927, până la 23 Aprilie 1929, cu de 16 ori chiria de bază din 1916, pentru că prin art. 4 din aceea lege s'a avantajat părinții care au copii funcționari publici cu care domiciliază și deci chiria de bază de 1.600 lei din 1916, de 16 ori dă o chirie mai mică de 50.000 lei anual, și deci acțiunea intentată este de competența Judecătoriei iar nu a Tribunalului.

Având în vedere că potrivit dispozițiilor art. 1 alin. a din legea de prelungirea contractelor de închiriere din 1927. toate contractele de locațiune reintră sub regimul dreptului comun, afară de contractele scrise sau verbale având de obiect locuința chiriașilor sau subchiriașilor funcționari sau pensionari publici și potrivit dispozițiilor art. 4 din această lege prin contractele de locațiune având de obiect locuința funcționarului sau pensionarului public, se înțeleg toate contractele încheiate pe numele acestuia, cât și acele încheiate de soțul sau soția acestora, ascendenții și copiii acestora, cu condițiunea însă de a fi locuit și a locui împreună în mod permanent.

Având în vedere că potrivit dispozițiilor art. 5 din această lege, acordarea beneficiului acestei legi este subordonată împlinirii din partea chiriașului a următoarelor condițiuni: 1) să aibă principala lor așezare în localitate; 2) să se folosească personal de imobil și să-l ocupe în mod efectiv; 3) să nu poseadă ei sau soțiile lor în același localitate, la data promulgării acestei legi sau ulterior, un imobil sau apartament pe care l'ar putea locui și totuși nu se folosesc de el.

Având în vedere că din buletinul populațiunii cu data de 30 Martie 1917, prezentat în orginial de pârâtul Albert Otulescu în instanță, se constată la rubrica „observațiuni“ că pârâtul Albert Otulescu posedă o fermă la Iași în care are o fabrică de coniac și proprietate o casă în București, str. Isvor Nr. 66.

Considerând că astfel fiind conform dispozițiilor art. 5 menționat mai sus, pârâtul Albert Otulescu este exclus dela beneficiul ce i s'a acordat prin art. 4 din sus citata lege, pentru că posedă o fermă la Iași în care are fabrică de coniac, — principala sa așezare — și proprietate o casă în București, strada Isvor Nr. 66. în care ar fi putut să locuiască.

Că față cu aceste constatări, Tribunalul găsește că contractul de închiriere al pârâtului nu intră în excepțiunile prevăzute de legea de prelungirea contractelor de închiriere din 1927.

Având în vedere însă că contractelor de închiriere care au beneficiat de ultima prelungire legată, prin art. 3 ultimul alineat din menționata lege, ca măsură tranzitorie li sau acordat o prelungire până la 23 Aprilie 1928, când reintră definitiv sub regimul dreptului comun.

Având în vedere că după dispozițiile art. 1 din legea de prelungirea contractelor de închiriere din 1928, contractele de închiriere care în virtutea art. 3 alin. ultim. al legii din

16 Aprilie 1927, reintrau sub regimul dreptului comun la 23 Aprilie 1928, se prelungesc încă pe un an până la 23 Aprilie 1929, iar potrivit disp. art. 4 din această lege, chiria anuală pentru contractele prelunghite conform dispozițiilor acestei legi se fixează înmulțindu-se cu 32 chiria de bază pentru contractele care nu vor depăși suma de 2.000 lei.

Având în vedere că contractul pârâtului Albert Ottulescu fiind prelunghit cu chiria de 16 ori chiria din 1916 numai până la 23 Aprilie 1928, iar dela această dată numitul urma să plătească, conform dispozițiilor menționatele texte de lege, de 32 ori chiria de bază din 1916 și pentru că chiria de bază la 23 Aprilie 1916, după cum rezultă din contractul intervenit între părți, a fost de 1600 lei anual, chiria actuală pe care pârâtul urmează să o plătească este de 51.200 lei anual, deci acțiunea intentată intră în competența tribunalului.

Având în vedere că chiar dacă pârâtul Albert Ottulescu ar îndeplini toate condițiile cerute de dispozițiile menționatele texte de lege pentru ca contractul său de închiriere să beneficieze de prelungirea acordată de lege, până la 23 Aprilie 1929, pentru că are un fiu funcționar public cu care locuiește, totuși de oarece pârâtul Al. Ottulescu este titularul contractului și el nu este funcționar sau pensionar public, contractul său de închiriere sar bucura numai de prelungirea acordată de legea de prelungirea contractelor din 1927, el însă urmează să plătească de 32 ori chiria de bază conform art. 4 din legea chiriilor din 1928, de oarece atât din spiritul legii din 1927 cât și acel al legii din 1924 rezultă că în ce privește calcularea sporului de chirie s'a avut în vedere situațiunea titularului contractului de închiriere, indiferent de persoanele cu care domiciliază el, și care numai din cauza celtității lor, i-a dat posibilitatea de a beneficia de prelungire (decizia Curții de Casație S. I-a Nr. 2350 din 1927).

Că și din acest punct de vedere incidentul ridicat de pârât este nefond și urmează a fi înlăturat.

In fond :

Tribunalul,

Având în vedere că din contractul de închiriere intervenit între părți, vizat de Administrația Financiară a Capitalei la Nr. 20019 din 1916, se constată că reclamantul I. Iordăchescu în calitate de proprietar a închiriat pârâtului Albert Ottulescu casele sale din strada Isvor Nr. 116 pe termen de trei ani, cu începere dela 23 Aprilie 1916 și până la 23 Aprilie 1919, cu chiria anuală de 1600 lei, plătită în două rate cu o lună înainte de Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru al fiecărui an și cu clauza că neplata chiriei la termenul stipulat, dă dreptul proprietarului a rezilia contractul fără curs de judecată, contractul prelunghit conform legilor în vigoare.

Având în vedere că pârâtul Albert Ottulescu a consemnat la dispozițiunea proprietarului drept chirie pe semestru 23 Aprilie — 23 Octombrie 1928 numai suma de 12.800 lei, cât reprezenta chiria pentru șase luni conform lezei de prelungirea contractelor de închiriere din 1927, adică de 16 ori chiria de bază de 1600 lei din 1916, iar nu de 32 ori această chirie, cât prevede legea de prelungirea contractelor din 1928 prin art. 4.

Având în vedere că pârâtul procedând astfel este în culpă și conform dispozițiilor art. 1429 cod. civ., pactul comisoriu expres prevăzut în contract pentru neplata chiriei a operat cum a operat și pactul comisoriu din lege, contractul s'a reziliat de plin drept în favoarea proprietarului pe ziua de 23 Aprilie 1928 și prin urmare pârâtul urmează a fi obligat să evacueze îndată imobilul ce deține cu chirie, rezervându-se proprietarului reclamant dreptul la o acțiune în daune pentru costul reparațiilor și echivalentul chiriei pe primul semestru.

Având în vedere că în ce privește execuția provizorie cerută, ea este admisibilă în speță și Tribunalul apreciind o încuviințază.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată asupra cărora Tribunalul apreciind le fixează la suma de lei una mie. Pentru aceste motive Trib. admite acțiunea, etc.

(ss) Stefan Stoenescu, Anton Brăiloiu.

Grefier (ss) Popescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI CAHUL

Audiența dela 5 Noembrie 1927

Președinția d-lui M. SĂVESCU jude de ședință
Sentința civilă No. 260

Introducerea procedurii civile române în Basarabia alături de legea notarială rusă. Cine investete cu formula executorie actele notariale de cumpărări imobiliare? Abrogarea în totul a procedurii ruse. Art. 75 pr. civ. 20 din legea autentificării actelor și 161¹ și 365¹ pr. rusă.

Prin introducerea procedurii civile române în Basarabia fără nici o restricțiune nu se poate spune că au mai rămas în vigoare dispozițiuni din procedura civilă rusă cari nu sunt contrarii procedurii române.

În asemenea condițiuni, investirea cu formula executorie a actelor notariale autentice urmează să se facă de instanța care are o competență generală — Tribunalul — iar nu de instanțele cu o competență specială.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de P. I. E. din comuna Congaz, jud. Cahul în contra cărței de judecată civilă nr. 146 din 927 a judecătoriei oc. rural Bainaclia prin care s'a admis contestația introdusă de D. Ș. C. din comuna Congaz și s'a anulat titlu executor nr. 78 din 927 al aceleiași judecătorii cum și toate formalitățile ce au emanat în baza acestui titlu executor și obligând pe apelant a plăti contestatorului 300 lei cheltueli de judecată.

Având în vedere actele și lucrările dosarului și susținerile apelantului.

Având în vedere că apelantul obiectează că prima instanță a admis contestația intimatului anulând titlu executor al a celei judecătorii pus pe actul de vânzare, pe considerațiunea că după art. 49 din l. j. oc. acestea au competență restrânsă în ce privește investirea cu formula executorie a actelor autentice și că conform art. 20 legea autentificării actelor, investirea făcută de judecător este nulă de drept ca nefiind suplinită de legea notarială rusă;

Că față de acestea greșit prima instanță a admis contestația pe aceste considerațiuni când prin decretul lege de introducerea procedurii civile române, în jud. Cahul și Ismail prin art. său unic nu spune și nu arată alte dispozițiuni decât că se introduce procedura civilă romană, fără a modifica întru nimic reguli și dispozițiuni din procedura civilă rusă cu privire la autentificări și investirea actelor notariale;

Că conform, art. 740 pr. civ. care nu e în contradicere cu disp. art. 49 din l. j. oc., rămân în vigoare dispozițiuni cari nu sunt în contradicere cu dispozițiuni din pr. civ. rusă și vice-versa.

Că art. 10 pr. civ. rusă arată dispozițiuni cu privire la transmisiunea actelor și așa mai departe la capitolul 3 și 4 arată alte dispozițiuni relative la bunuri, împărțirea succesiunilor etc. de unde rezultă în mod cert că prin plicarea pr. civ. rom. nu s'au abrogat complet dispozițiuni din pr. civ. rusă decât numai procedura de judecată și investirea sentințelor definitive.

Că având legea notarială rusă în vigoare aci, neavând legea autentificării actelor — art. 20 — a rămas în vigoare pr. civ.

rusă partea privitoare la executarea actelor art. 161 și urm. și art. 1424 și urm. pr. civ. rusă după care cel ce are un titlu de proprietate notarial poate cere dela judecată posesiunea bunului obținut care poate face executarea conform legii privitoare la executarea hotărârilor și deci ele continuă a se aplica în cuprinsul jud. Cahul.

Considerând că aceste argumentări ale apelantului — sunt neîntemeiate întrucât odată ce s'a abrogat procedura civilă rusă fără nici o restricțiune, nu se poate spune că s'a mai menținut dispozițiuni ce nu sunt contradictorii pr. civ. romane;

Legea de organizare judecătorească spune în mod precis că în jud. Cahul și Ismail se aplică pr. civ. rom., fără a face vre-o rezervă;

Că nu mai există nici o îndoială că procedura civilă rusă nu-și mai găsește aplicațiunea și deci urmează ca investirea actelor autentice să se facă de instanța care are o competență generală — în speță Tribunalul — și nu de instanțele cari au o competență specială și trebuie anume prevăzute de lege — deci bine prima instanță a admis contestația intimatului D. St. C. anulând titlul executor al acelei judecătorei și toate formalitățile ce au emanat în baza aceluia titlu.

Că astfel fiind apelul de față este nefondat și Tribunalul urmează a-l respinge ca atare.

Pentru aceste motive respinge ca nefondat apelul.

(ss) M. Săvescu, I. Leondarii

NOTA. — Sentința Tribunalului Cahul de mai sus face parte din amalgamul de soluții pe cari Tribunalul a fost nevoit să le dea, fie cu călcarea unei legi, sau stând în marginea altei legi, ori sprijinindu-se și combinând mai multe legi și de multe ori conducându-se după bunul simț și echitate pe deasupra legilor, — toate tinzând să dea o soluție litigiului dedus judecătorei și Tribunalul Cahul din acest punct de vedere a fost nevoit să lupte și să înfrunte cele mai mari greutăți de consecință legală ori jurisprudențială.

Cauza este că în circumscripția acestui Tribunal, ca în nici o parte alta a țării, se aplică trei legiuri: în vechiul județ Cahul legile române — prin art. 322 legea de organizare judecătorească Mărzescu ce a tranșat discuțiile pro și contra aplicării codului civil în județul Cahul dinainte de 1878; în Plasa Cubei alăturată dela Județul C. Albă, legile ruse, iar în partea de Nord-Est a Județului pentru comunele trecute dela Județul Tighina legiurile locale basarabene: obiceiurile locului — codul Armenopol și Donici, etc., legi ce cu greu se pot coordona și combina ca să dea o unitate de vedere în sânul Tribunalului sau o unitate de jurisprudență — și de aci greutatea magistraților de a judeca prin îmbinare — în așa fel — ca totul să iasă bine și mulțumitor pentru părți.

Nu se cunosc în nici o parte amplele discuțiuni făcute de bunii avocați locali, de ce și cum trebuie aplicată o lege rusă în raport cu cea română sau invers și strădania demnă de laudă a magistraților de aici de a căuta să dea soluțiile cele mai legale cătând să introducă o normă de vedere în soluționarea litigiilor, ceea ce în multe cazuri s'a reușit.

Această stare de fapt a făcut ca Tribunalul Cahul să fie privit — în formația lui de totdeauna — ca ceva complementar și cu o importanță mai puțin decât relativă — servind de multe ori și de surghiun;

Tot ce s'a lucrat și cum s'a lucrat aici, nu a importat decât numai conștiința magistraților lucrători intelectuali și răbdători ai mizeriei neînchipuite de aici și pentru ei este suficientă.

Dar... mânia a trecut — unificarea legislativă se a-

propie — și Tribunalul Cahul va intra în rândul celorlalte Tribunale, cu drept la apreciere.

Ca să se înțeleagă chestiunea de drept discutată în fața Tribunalului și soluționată în modul de mai sus, cum și pentru a înțelege motivele pentru cari nu se poate împărtași soluția dată, expunem situația de fapt a litigiului dedus judecătorei:

Locuitorii D. St. C. și P. S. ambii din comuna Congaz în anul 1926 fac un act de vindere cumpărare, primul vânzând secundului o casă cu atenansele și locul de curte etc.; Cum în Cahul este încă în vigoare legea not. rusă ce în art. 66 zice: „Actele pot fi făcute după găsirea cu cale a părților casnic sau notarial o-fără însă de actele pentru mutarea sau mărginirea dreptului de proprietate cari sub pedeapsă de nulitate în caz contrar a însuși contractului trebuie făcute la Notarul Public. Actul este făcut de notarul public S. C. din Cahul după formă și formula stereotipă — intrată în uz a actelor notariale — dela care notarii publici — necunoscători recunoscători ai legii notariale — nu au îndrăznit să iasă spre da o formă mai precisă actelor de frica rătăcirii dela țarcul îngrăditor al formulei în stil și vorbă — ruginită de timp.

Acest act de vindere-cumpărare notarial, este întărit de Primul notar de pe lângă Tribunalul Cahul — conform art. 157 l. not. ce conține:

„Actele notariale care stabilesc dreptul asupra unei proprietăți nemiscătoare se prefac prin întărirea lor de primii notari al circumscripției în care se află proprietatea, în acte întărite;“ întărire obligatorie după unii — pentru ca actul să devină valid și executor.

După principiile și regulile legislațiunii ruse, dacă un act de vindere-cumpărare este făcut cu paza normelor indicate de legea notarială și acest act este încă și întărit, vânzarea este definitiv încheiată, actul bun în sine și acest act nu poate fi dărâmat decât după calea indicată de dreptul comun. Cu un astfel de act cumpărătorul intră când vrea în stăpânirea de fapt a bunului. Dacă vânzătorul se opune a preda imobilul vândut, în acest caz, procedura civilă rusă spune că asemenea acte sunt executorii art. 161 și Judec. de pace le investeste cu formula executorie — art. 1424 și urm. printr'o încheiere pentru punerea petiționarului în posesia bunului, executare ce se face prin organele indicate de lege. Dela 1 Ianuarie 1926 prin art. 322 leg. de organizare judecătorească, se introduce aici procedura civilă română ce se va aplica în circumscrip. Trib. Cahul și Ismail, deci procedura rusă este înlăturată. Dacă dela data de mai sus se aplică aici proc. rom. nu este introdusă și nu se aplică și legea autentificării actelor cu care procedura română își are directă legătură, ci actele se fac conform legii notariale ruse și ca urmare aplicăm procedura română alături de legea notarială — două legi ce au la bază concepții și dispozițiuni diferite și în practica de toate zilele, greutatea este de ale corobora prin combinație în așa fel ca împričinații să nu sufere și de aici amalgamul de soluții ce Tribunalul Cahul este nevoit să le dea.

Un caz: Ce se face cu actele notariale întărite de vinderea cumpărare imobiliară neexecutate încă? Cine le va investi cu formula executorie și executa? — cum este speța și care este calea de urmat pentru părți spre a lua în stăpânire posesorie bunul cumpărat cu act autentic. Judecătorii de ocoale pe baza art. 322 de mai sus refuză a investi aceste acte cu formula executorie pe motiv că art. 49 l. j. o. le oprește și zic că întrucât procedura rusă nu-și mai găsește aplicarea, urmează că investirea actelor notariale să se facă de către in-

stanța care are o competență generală — indicând Tribunalul — și nu de judecătoria ce are competența specială. Trib. Cahul în fața căruia a venit spre judecare în apel chestiunea, împărtășește acest mod de a vedea sugerat de judecătorie și fără a discuta mai mult sau argumenta într'un mod sau altul de ce înlătură punctul de vedere al apelantului, sau de ce adoptă sugestia Judecătoriei, printr'un singur considerent rezolvă o situațiune de drept foarte importantă plecând dela ceva precis — afirmând în mod ritos că nu mai există nici o îndoială că procedura rusă nu-și mai găsește aplicarea (vezi considerentul din hotărâre), considerent luat aidoma din cartea de judecată că Tribunalul poate investi actele notariale cu formula executorie.

Ori aici cred că este greșeala Tribunalului când face afirmațiuni fără să le justifice. Căci oare Tribunalul are o competență generală în a pune titlul executor pe toate actele autentice? Nu. Art. 375 pr. civ. circumscrie atribuțiunile Trib. în această materie la ceiace arată art. 20 legea autentificării. Căci nu trebuie confundată cu competența în materie de notariat a Tribunalului care este generală — recunoaștem acest lucru cu toată susținerea unora că și Judec. au o competență nelimitată pentru autentificare, deși art. 57 pr. civ. arată liniile de demarcație între competența județului de ocol și Trib. de prima instanță.

Ca urmare, ceiace trebuie discutat și soluționat ca problemă juridică în sine este: *Sub imperiul procedurii civile române, alături de legea notarială existentă, care este instanța competentă a investi cu formula executorie acte notariale?*

În această privință sunt două păreri: Una a Trib. Cahul ce zice că Tribunalul să facă investirea actelor notariale pentru motivul mai mult decât sumiar din corpul hotărârei, și altă părere sugerată pare-se de Curtea din Galați că actele notariale nu se pot investi nici de Judecătorie nici de Tribunal, întrucât procedura română nu prevede nimic în această privință și deci părții nu-i rămâne decât calea după dreptul comun — de revendicare. Cum am spus nu împărtășesc punctul de vedere al Tribunalului Cahul și nu pot înțelege de loc al doilea punct de vedere. Să mă explic: În proc. română nu avem și nu găsim un text corespunzător art. 161 și 365 proc. rusă, iar art. 375 proc. rom. specifică că titlul executor nu se poate pune decât... și a actelor autentice, adăogând potrivit art. 20 legea autentificării; ca atare rămâne principiul general că investirea nu se poate face decât de autoritatea care a autentificat actul; Prin urmare, totul se oprește aici și din cadrul art. 375 și 20 legea aut. ce determină competența și atribuția Tribunalului în a investi actele autentice; nu se poate ieși. Aici — la Cahul — autentificarea actelor o face notarul public și întrebarea urmează: cine investește aceste acte cu formula executorie? Nici decum nu se poate zice că tot notarul public să puie titlul executoriu pe act. Deci stând strict în cadrul procedurii române, Tribunalul nu poate investi un act neautentificat de el, căci nici o dispoziție din lege nu-i acordă această prerogativă și de aceea am spus că găsesc greșită soluția Tribunalului ca și premiza dela care pleacă ca punct de sprjin că Tribunalul ar fi o instanță cu o competență generală și poate investi un act neautentificat de el — premiză greșită iarăși căci Tribunalului i se dă această competență în afara legii.

Al doilea punct de vedere zice: dacă actul nu este autentificat nici de Tribunal nici de judecătorie, conform regulilor din procedură și legea judecătornicilor

de ocoale, nici una nici alta nu pot investi un act autentificat de Notarul public și fiind un act autentic cu valoarea și tăria ce-i dă legea notarială existentă, partea nu are altă cale de urmat decât cea indicată de dreptul comun — aceea a revendicării. Argumentul pare sugestiv la prima vedere, el însă nu este nici juridic și foarte nepractic. Cum adică, dacă un act autentic întărit și de primul notar, conform legii notariale existente aici, căruia această lege menținută îi dă toată tăria unui act executor prin el însuși, să nu-l pot totuși executa pe calea sumară necostisitoare și cu efect imediat, pentru că o lege introdusă nu-i dă un echivalent și trebuie să-mi urmăresc dreptul ca să capăt bunul pe calea ordinară a dreptului comun cale lungă și de viitor. Nu este juridică această părere că, dacă fac un act notarial, un act din care pentru parte naște un drept de urmărire imediată, această urmărire nu poate fi împiedicată numai pe motiv că legea introdusă nu are în ea prevăzute toate cazurile ce se pot întâmpla, când această lege se aplică în colaborare sau alături cu o lege străină, ceiace nu ar fi nici logic nici juridic.

Din punct de vedere practic cu efectul imediat cel produce și pentru a nu lăsa impresia neînțeleasă justițiabililor că actele notariale nu au sub legile române aceeași tărie ca și sub legile ruse și echitabil chiar primul punct de vedere se poate împărtași cu mai mult succes. Cum aceste două păreri nu rezolvă problema juridică în mod legal, soluțiunea chestiunii nu poate fi decât următoarea:

În județul Cahul unde se aplică pr. rom. alături de l. not. rusă care suplinește l. aut., actele notariale se investesc cu formula executorie numai de judecătoriile de ocol. Motivele întru susținerea acestui punct de vedere sunt următoarele: Cum am spus prin art. 322 l. org. jud. s'a introdus în Jud. Cahul pr. rom. care înlocuiește pr. rusă. Întrebarea este: Proc. rusă este abrogată sau desființată de legea română în întregul ei? Așa dar urmă să fie când introducând aici legile române numai rămâne în vigoare nici o lege străină cu care legile române să vină în atingere sau coroborare, sau când deși legi streine subsistă, însă legea română coprinde dispozițiuni ce înlocuiesc în totul legile înlăturate și pot corobora perfect cu legile străine menținute. În cazul nostru, alături de procedura română există și se aplică legea pot. rusă conform căreia se fac actele autentice. În procedura română nu este un text corespunzător, art. 161 și 365 ce spun: Sunt supuse executării silite: actele notariale întărite., ci avem numai art. 375, așa că legea română nu are dispozițiuni să înlocuiască în totul procedura rusă înlăturată și ca atare nu se poate zice că legea rusă a fost în totul înlăturată din moment ce legea română nu are dispozițiuni să suplinească pe cele înlăturate. Și atunci se înțelege ca urmare logică că dispozițiuni din procedura rusă ce nu au echivalent în procedura română, se mențin prin sine ca consecință a lipsei lor din legea înlocuitoare. În sprijinul acestei păreri sunt dispozițiunile art. 740 pr. rom. în care din spirit de prevedere legiuitorul a inserat că toate legile, decretetele și regulamentele contrarii legii de față... sunt desființate, de unde urmează că sunt desființate toate dispozițiunile contrarii legii introduse și invers că dispozițiunile ce nu sunt contrarii legii introduse, rămân în vigoare și este natural să fie așa, căci dacă în legea introdusă nu ai dispozițiuni care să înlocuiască cu succes și în totul pe cele înlăturate, nu poate rămânea fără încadrare o stare de fapt într'una de drept sub

motiv că legea introdusă nu are dispozițiuni în această privință, iar legea înlocuită este abrogată, dând naștere prin aceasta la o tulburare a ordinii sociale. Dar se va zice că procedura rusă a fost înlocuită în totul de pr. rom. și legiuitorul în leg. de org. nu a înțeles să mențină dispozițiunile din legea înlocuită ce nu se găsesc în legea înlocuitoare dacă nu este un text expres în lege, iar art. 740 se referă la lege în integrul ei, nu la acele dispozițiuni contrarii legii introduse, menținând pe cele ce nu sunt contrarii. Legea de organizare nu are nici o dispozițiune expresă în această privință, ci introduce pur și simplu procedura română, art. 740 este cred singurul care poate deslega chestiunea, adică dacă acest articol desființează legea în integrul ei, sau numai dispozițiuni din lege contrarii celor din legea introdusă. Desigur comentarii s'ar putea prea naște în jurul acestei chestiuni. Un argument de rațiune și logic în același timp în raport cu starea de fapt și de drept a chestiunii, îndrituiește a crede că art. 740 nu poate avea în vedere și nu se poate referi decât la două situațiuni: 1) Legea introdusă luind locul celei înlocuite are dispozițiuni ce complinesc în totul și în toate pe-ale legii înlocuite și ca urmare legea înlocuită se desființează dela sine prin legea ce o suplinește și orice dispozițiuni contrarii ale legii înlocuite cad pe baza art. 740, iar cele necontrarii sunt implinite de cele existente.

2-a situațiune: Dacă legea introdusă nu are unele dispozițiuni ce erau în legea înlocuită și cari se înțâlnesc ca stări de fapt în relațiunile dintre oameni și ce nu se pot încadra pentru rezolvire decât în dispozițiunile legii vechi, căci în cea introdusă nu se găsesc ca stare de drept să nu sufere din cauza unei neprevederi a legiuitorului dispozițiunile legii vechi se mențin prin forța lucrurilor ca suplinind lipsurile din legea introdusă cu atât mai mult cu cât ele nu sunt contrarii legii introduse așa cum înțelege din art. 740. În această situațiune găsindu-ne desigur că art. 740 nu a avut în vedere și nu poate desființa legea ce înlocuiește în integrul ei, ci numai în părțile ce ar fi contrarii cu normele și dispozițiunile ce conține — privită legea în integrul ei — dar atunci când însă unele dispozițiuni ale legii înlocuite nu numai că nu sunt contrarii legii introduse, ci încă o complinesc, este fără îndoială fapt cert că acele dispozițiuni se mențin și subsistă alături de legea introdusă pentru complinirea ei. Altă logică ar fi greu de admis ca să zicem că legea introdusă face tabula rasa peste toate situațiunile de drept ce nasc din anumite legi, lăsându-le în suspensie fără un just motiv și dispoziție legală. Așa dar între modul cum Tribunalul a soluționat speța nu interpretând un text de lege echivoc ori lipsit de sens, ci în lipsa oricăror dispozițiuni legislative, el a creat o normă-sistem pretorian ce nu și are la bază un text de lege cu tendință de legiferare ceiace nu este în căderea Trib. a face așa ceva și între a menține dispozițiunile unei legi înlocuite ce nu sunt contrarii legii introduse care nu are nimic în sensul acelor dispozițiuni, este mai de preferat cred acest ultim mod de a vedea.

Dacă se înlătură argumentarea de mai sus, zicându-se că procedura rusă este desființată în integrul ei prin introducerea procedurii române și nu s'ar putea aplica dispozițiunii ruse alături de legea română ca să se meargă prin îmbinațiuni compilate și deci procedura rusă este în totul înlăturată, voi relata o nouă stare de drept existentă în Județul Cahul care

întărește punctul de vedere de mai sus. Legea Judecătoriaților de ocoale din vechiul regat nu este introdusă aici decât numai dispozițiunile art. 1-26, 39-43, 50 etc. fără art. 49 suplinite de legea notarială; Totuși Judecătoriații de ocoale judecă și aplică această lege în integrul ei. Cum și de ce, nu se știe, se zice că pentru o mai bună împărțire a justiției s'a procedat radical împlinind judecătoriații, ceiace legiuitorul a întârziat să facă, obcinuit a lăsa totul la voia întâmplării; Zicem bine au făcut judecătoriații procedând în acest mod eroic și oamenii s'au adaptat repede cu normele de judecată ale l. j. o.

Introducându-se procedura civilă dela 1 Ianuarie 1926 — nu se poate de loc zice că s'a introdus și l. j. o. căci după art. unic urmează cartea II privitoare la Tribunalele de județe și cartea I care altă dată cuprindea legea judecătoriaților de pace, a fost înlocuită prin legea judecătoriaților de ocoale din 1907 și în proc. civ. rom. introdusă nu se cuprinde nici o dispoziție care să justifice — cel puțin de suprafața introduce-rei și aplicarea aici a l. j. o. din regat.

Ca urmare în mod logic și legal, aici se aplică cartea I din pr. civ. rusă privitoare la judecătoriații — în care parte intră art. 161¹ și deci judecătorul de ocol este în drept și singurul chemat a investi cu formula executorie actele notariale și întărite, căci dacă art. 49 l. j. o. nu este introdus și cu drept cuvânt că nu și avea rostul din moment ce aici este menținută l. not. — și dacă este menținută l. not este menținut și art. 161 procedura rusă ca neînlăturată de l. j. o.

Conchid și mă rezum stând în cadrul legii, Tribunalul nu este în drept și cu nimic nu poate justifica investirea cu formula executorie a unui act notarial oprindu-l dela aceasta art. 375 pr. civ. și 20 l. autentificării — făcând altfel comite un abuz.

Singura instanță în drept a investi cu formula executorie actele notariale și întărite, este judecătorul de ocol, îndreptățit la aceasta fie de disp. art. 740 pr. rom. fie că aici nefiind aplicabilă l. j. o. decât în parte — pentru rest, l. j. o. este completată de cartea I-a a procedurii ruse.

Aceasta este soluția problemului juridic, în mod legal și juridic rezolvită.

P. S. Starea de fapt și de drept expusă mai sus va continua să dăinuiească în județul Cahul și Ismail și de aici înainte cu încă poate mai mare greutate.

Prin noua lege de extinderea codului civil în Basarabia — depusă în Parlament — se va aplica aici și legea autentificării din vechiul Regat — însă se mențin și notarii publici cu drept de a autentifica actele ce li se vor prezenta — adică alături de instanțele judecătorești ce vor autentifica actele, rămân și notarii publici cu aceleași drepturi de a autentifica acte.

Ca urmare din această situațiune, iarăși se va pune chestiunea:

„Cine va investi cu formula executorie un act de vindere-cumpărare autentificat de notarul public? Tribunalul, Judecătoria, sau nici unul nici alta?” Vor continua discuțiunile și vor diferi soluțiunile, căci Tribunalul va investi actele notarilor publici cu formula executorie, în timp ce Curtea de Apel din Galați, le va respinge, anulând investirea Tribunalului;

Din toată această stare de lucruri, cei ce vor suferi sunt părțile cu nimic vinovate de aceste anomalii legale, existente încă aci, ce se vor întreba cu drept cuvânt: Când se va termina cu aceste anomalii legale?

L. HARCUI